

2017

DNES JÍM JAKO MEXIČAN

PRACOVNÍ LISTY PRO STŘEDNÍ ŠKOLY DNES JÍM JAKO MEXIČAN

VII. ročník



ÚVOD

Mexiko, 14. největší země na světě, je plná kontrastů. Je to místo, kde vedle sebe žijí pohádkově bohatí a naopak velmi chudí lidé. Zemi sužuje nedostatek vody, vlny tsunami a hurikány, v centru a na jihu hrozí země-třesení. Obzvláště v pohraničí panuje vysoká kriminalita a problémy s drogami, kolem 50 % obyvatel Mexika žije v chudobě, z toho 20 milionů v extrémní chudobě. Na druhou stranu je to země bohatá na nerostné zdroje a zemědělské plodiny, země plná veselých lidí – otevřených, laskavých a podnikavých. I přesto, že v mnoha ohledech strádají, jsou to lidé přátelští a pohostinní, kteří milují svou zemi (a za nic na světě by ji nevyměnili). Chudoba zde není osudová, kdo nechce, nemusí být chudý, mnoha lidem však chybí motivace a snaha na sobě pracovat. To je důsledkem dalších problémů: vysoké míry korupce, byrokracie a neschopnosti politiků, kterým málo záleží na dobru lidí a vytváření skutečných hodnot.



Spočítej

17 % obyvatel Mexika žije v hlavním městě Mexico City. Jestliže má Mexiko asi 11,7 x více obyvatel než Česká republika, kolik lidí přibližně žije v hlavním městě Mexika?

 40-41 mil.

 22-23 mil.

 20-21 mil.

 16-17 mil.

1

2

Jak se jmenuje známé psí plemeno

Najdi na mapě největší mexickou provincii a zkus podle jejího názvu odvodit jméno známého psího plemene oblíbeného i u nás.



.....
odpověď:



Uhádni starodávné kultury

Která ze známých indiánských civilizací nežila na území Mexika?

 Aztékové

 Inkové

 Olmékové

 Mayové

3

JMÉNO:

TŘÍDA:

www.dnesjimjako.cz

Průměrný věk – srovnání s Českou republikou

Průměrný věk v Mexiku

Průměrný věk:

ženy: 29

muži: 27

28

Průměrný věk v ČR

Průměrný věk:

ženy: 43

muži: 40

41,5

Día de Muertos je svátkem zemřelých, který se v Mexiku slaví začátkem listopadu a trvá i několik dní. Lidé se scházejí u domácích oltářů věnovaných zemřelým, oltáře jsou bohatě ozdobeny. Pozůstali na ně pokládají jídlo, které měl zemřelý rád, květiny, svíčky, fotku zemřelého, „chléb zemřelých“ – obdobu našeho mazance, před oltářem se pak připraví cesta pro zemřelého. Oblíbené je cukroví ve tvaru malých lebek. Svátek je jedním z nejdůležitějších v zemi, lidé se scházejí nejen u oltářů, ale i na hřbitovech, oblékají si strašidelné kostýmy, hodují a „rozprávějí“ se svými zemřelými. Někdy můžeme na hřbitově vidět a slyšet i kapelu, která nebožtíkovi hraje jeho oblíbenou hudbu. Svátek je krásnou barevnou podívanou a v roce 1993 ho UNESCO prohlásilo za nehmotné kulturní dědictví lidstva.



Co je symbolem svátku mrtvých?

Kostlivec

Kost

Lebka

Hrob



Z jaké kultury pronikl do dnešních časů tento svátek?



Je pozůstatkem víry prastaré kultury **Inků**. Staří Inkové věřili, že ten, koho jeho pozůstali zabezpečí největším množstvím jídla a pití, bude mít nejsnadnější přechod na onen svět. Ten se příliš neliší od našich představ ráje: pole pokrytá květinami a zasněžené vrcholky hor. Kvůli přesvědčení, že by se z těla vytratila životní síla a ohrozila jejich vstup do dalšího světa, se nesměla těla nebožtíků spalovat. Ve sluncem vyhřáté zemi však měli být jen ti, kteří dodržovali morální zásady – nekradl, nelži, nebuď líný.



Toltékové uctívali mnoho bohů a prováděli obřady, při kterých svým bohům obětovali lidské zajatce, získané z válek. Uctívali boha dobra, filosofie, kultury, plodnosti, světla a vzdělání, ale i boha, který vládl tyranii, válkám a zlu. Na základě strašidelné podoby tohoto božstva byly později zavedeny obřady mrtvých. Na pohřebišť se dávaly předměty symbolizující smrt – lebky zajatců, kosti apod. Měly zajistit bezpečný přechod do říše mrtvých. Odtud zřejmě pochází dnešní zvyk zdobení oltářů a nošení strašidelných kostýmů.



Již staří **Aztékové** věřili v posmrtný život duše. Jeho kvalita se však neměřila podle nebožtíkových skutků za jeho života, ale spíše podle způsobu jeho smrti. Ti, kteří nezemřeli hrdinskou či čestnou smrtí, museli podstoupit čtyřletou strastiplnou pouť, aby se dostali do posmrtného ráje. Jelikož tato cesta nebyla vůbec jednoduchá, bylo úkolem pozůstalých řádně na ni nebožtíka vybavit. Děti, které zemřely při porodu, měly svůj vlastní svět, ve kterém rostly stromy, které jim dávaly mléko.



4



Podobný svátek zemřelých se slaví i u nás. Jak se jmenuje?

odpověď:

5



Mexiko dalo světu jeden z nejoblíbenějších nápojů – **horkou čokoládu**. Již dávní Mayové pěstovali kakaovník a jako první uvařili hořkou tekutinu z kakaových bobů. I následující civilizace v tom pokračovaly a rozvíjely tuto dovednost. V době rozkvětu aztécké říše měly **kakaové boby** všestranné použití. Sloužily například jako **platidlo**, klasické příklady uvádějí, že králík měl hodnotu 10 bobů a otrok 100 bobů. Kakaovými boby se platily i daně, ale hlavně se z nich připravoval čokoládový nápoj, který obsahoval kakaovou drť, chilli, hřebíček, skořici a na zahuštění kukuřičnou mouku. Nápoji přisuzovali povzbuzující účinky. Aztécký král **Montezuma** pil až 50 šálků čokolády denně. Hustý čokoládový nápoj v Mexiku se jmenuje **champurrado** [čampurádo].



Kdo se jako první z Evropanů setkal s kakaovými boby?

- Hernando Cortéz Kryštof Kolumbus Antonio Carletti



Který ze sportů mají Mexičané nejvíce v lásce?

- Pelota – velmi rychlá
ruční míčová hra Baseball Rallye Fotbal Basketball

6

7

Sombrero je původně klobouk pletený ze slámy, který nosí mexičtí kovbojové. První zmínky o něm jsou zaznamenány v patnáctém století. Jeho výhodou je lehkost a široká krempa stínící hlavu před horkými slunečními paprsky. Z původně praktické pokrývky hlavy se časem stal odznak společenského postavení nositele. Čím významnější a bohatší je muž, tím kvalitnější a krásnější sombrero si pořídí.



Název „sombrero“ pochází ze španělského slova „sombra“.
Víš, co to znamená?



.....
odpověď:

Škola

Základní škola trvá v Mexiku od 6 do 12 let a nazývá se *primaria*. Po ní přichází *secundaria*, je určena pro žáky od 12 do 15 let, tam je povinný cizí jazyk – angličtina. V tomto věku se děti cítí jako dospělí a dokončením *secundaria* je ukončeno i povinné základní vzdělávání stejně jako u nás v 15 letech. Střední vzdělávání se nazývá *preparatoria* – zkráceně „*prepa*“ (v USA high school) a je zakončeno *bachierato* – maturitou. Dále se mladí lidé mohou vzdělávat na vysokých školách. Za nejlepší školy jsou považovány soukromé školy, které jsou ovšem dost nákladné. Školy mají uvnitř velké dvory (jakási atria), kde si můžou děti hrát, nejčastěji fotbal či basket. Společně si hrají i ve svém volném čase, scházejí se hlavně v parcích a na náměstích.

Prázdniny mají mexičtí studenti podobně dlouhé jako my. V létě dva měsíce (červenec-srpen), dva týdny o Vánocích a dva o Velikonocích, což přibližně odpovídá našemu „prázdninovému“ času.



Druh alkoholického nápoje velmi podobný tequile, zvaný **Mezcal**, je známý tím, že se na dně láhve obvykle nachází **červ**. Použití červa poprvé vyzkoušel Jacobo Lozano Páez z Matatlánu. V roce 1940, při ochutnávání připraveného nápoje zjistil, že červ změnil jeho chuť. Tento zvyk však málem zapříčinil vyhubení těchto červů, proto se dnes červi pěstují uměle. Odvážlivci se nemusí bát jejich konzumace, nejsou zdraví škodliví!

8

Co si myslíš, že se vylíhne z červa?



můra *Hypopta*



nosatec



moskyt



monarcha stěhovavý



Jak se jmenoval významný španělský kolonizátor, který v 1. pol. 16 století dobyl Aztéckou říši?

Kryštof Kolumbus

Francisco Pizarro González

Hernán Cortés



9



Mexická jídla

Většina mexických jídel je **hodně kořeněná**, používá se pikantní salsa, cibule a koriandr, v oblibě jsou pálivé papričky *chilli*. Některé studie uvádí, že ostré koření snižuje chuť k jídlu, což je prý dobré pro chudé, kteří ho mají málo.

Sami Mexičané to ovšem vidí trochu jinak: pálivé jídlo *(doplň, co si myslíš)*



10



V Mexiku se hojně jí *tacos* – tenká pšeničná nebo kukuřičná placka (*tortila*), ve které je zabaleno cokoliv na přání, například zelenina nebo maso. K tradičním způsobům přípravy pokrmů patří pečení v podzemní troubě (tzv. *pibil*).



Děti, které jedí tradiční jídlo: rýži, fazole a kuřecí maso s *tortillami*. Mexičané ale bohužel používají hodně polystyrenu a plastu, nejsou příliš zvyklí recyklovat.



Poznej typickou mexickou rostlinu

Jedná se o užitkovou rostlinu sloužící různým účelům jako např. palivo, praktický stavební materiál, předměty denní potřeby, potravina, léky i omamné látky aj.

Na této rostlině žije speciální druh hmyzu zvaní červci, který je cenným producentem barviva, tzv. košenily (karmín). Již staří Aztékové přišli na to, že samičky rozemleté na prášek se dají použít k výrobě červenomodré barvy a samečci k šarlatově červené. Jak se jmenuje rostlina, na které červci žijí?



.....
odpověď:

11



Sopky

V Mexiku je celkem **453 sopek**. Pico de Orizaba je zároveň i nejvyšší horou Mexika (5747m), za ní následuje slavný Popocatepetl něžně nazývaný „Popo“, a „spící princezna“ Iztaccíhuatl. V únoru tohoto roku se probudil vulkán Colima, vysoký 3 800 m (video na [f](#) Dnes jím jako). Z celkového počtu sopek je jen malá část aktivních.

Kolik sopek je v Mexiku aktivních?

- a) **51** b) **36** c) **14** d) **3**



„Popo“

12

Popocatepetl znamená „kouřící hora“ (v jazyku Aztéků znamená *popoca* kouřit a *tepetl* hora)



Jak se jmenuje tradiční mexický oděv?

Chránilo před deštěm a chladem, existovalo již v době 500 l. př. n. l. Původně ho nosili indiáni, později i domorodci po celé Latinské Americe a se španělskými dobyteli se rozšířilo i do Evropy. Stalo důležitou součástí výstroje vojáků v americké válce Severu proti Jihu, sloužilo jako pláštěnka i spacák. Stříh je velice jednoduchý, stačí uprostřed obdélníkové či čtvercové látky vystříhnout otvor pro hlavu. Někdy má i našitou kapuci ze stejného materiálu.

.....
odpověď:

13

Lékařská péče a sociální systém

Ve velkých městech jsou moderní velké nemocnice, ale není jich moc. Dělí se na nemocnice pro státní zaměstnance (péči hradí stát), pro nestátní zaměstnance péči hradí zaměstnavatel (firma) a soukromé, které si můžou dovolit jen nejbohatší Mexičané.

Sociální systém v Mexiku není na evropské úrovni, slouží jen jako záchranná síť pro ty opravdu nejchudší. Chudých je v Mexiku 40 % lidí, okolo velkých měst se nechází slumy (hlavně kolem Mexico City). Stát tiše toleruje šedou ekonomiku, např. prodej domácích výrobků. Státním zaměstnancům stát přispívá na důchod.



Dokážeš správně spojit oděvy s národnostmi, které je nosí?

Peru



Španělsko



Indie



Mexiko



14



Zasměj se

Kdo by neznal starý kreslený vtíp.

Co je to?

-O-

Mexičan jede na kole.

Uhádneš, co znamená tento vtíp?

=O=

odpověď:

15

16



Jaký věk je pro mexické dívky zlomový?

Oslava těchto narozenin dívek je pro celou rodinu velkolepou slavností a příkládají jí obrovskou důležitost. Sejde se široká rodina, přátelé, oslavenkyně si nechá ušít speciální šaty pro tuto příležitost. Tato oslava je svým způsobem iniciačním obřadem – rituálním vstupem mladé dívky do světa dospělých. Pokud je rodina bohatá, dokáže za oslavu utratit velké množství peněz.

15

17

19



Další svátky a oslavy – všechny svátky a tradice se v Mexiku prožívají naplno, lidé rádi a nahlas slaví – jedí, pijí, tančí, povídají si. V zemi je 90 % křesťanů (katolíků), panuje velká úcta k **Panně Marii Guadalupe** („indiánská“ Panna Maria tmavé pleti, její obraz je nejuctívanějším v zemi), na její svátek putuje do Mexiko City i několik milionů poutníků.

Dalším z důležitých svátků v zemi je **Día del Grito** (Den křiku), který je oslavou vzniku Mexika. Na tento státní svátek se lidé vyzbrojeni vlajkami ve 23 hodin sejdou na náměstí v Mexiko City a čekají na zvolání „Ať žijou naši hrdinové, ať žije Mexiko“ a poté všichni sborově zařvou „Ať žije Mexiko – Viva Mexico“ [viva mechiko]. Na tento hromadný řev se někteří těší nejvíc z celé oslavy.



Dokážeš uhádnout jméno luštěniny, která je součástí téměř každého mexického jídla?

odpověď:

Prohlédni si ukázky několika typických mexických jídel.

17



• **Tacos** [takos] – kukuřičné placky plněné okořeněným mletým hovězím masem, salátem, nakrájenou cibulí, rajčaty a kukuřicí



• **Nachos** [načos] – tortillové lupínky zapečené se sýrem a konzervovanými papričkami jalapeños, podávané se salsou ze sušených chilli papriček, rajčat, šalotky, česneku, koriandru, olivového oleje a limetové šťávy



• **Guacamole** [gvakamole] – rozmixované avokádovo ochucené různými kořeními (např. chilli papričky, oregano) a servírovaný s tortillou nebo s nachos



• **Burritos** – tortilly plněné směsí kořeněného hovězího masa a papriky, podávané se salsou, rajčaty, sýrem nebo guacamole



• **Quesadillas** [kesadías] – obdoba sendviče, ale toustový chléb je nahrazen tortillou. Tortilly se nejdříve naplní šunkou, sýrem a paprikami Jalapeños, poté se přeloží na půlku a buď se osmaží na pánvi, nebo se zapečou na grilu

Mexická kuchyně je známá po celém světě, hojně používá ostré koření. Chilli papričky staří Mexičané znali už v období okolo roku 7000 př. n. l. Původní Mexičané jedli především stravu rostlinnou, maso (z neobvyklých zvířat jako např. z tapírů, opic, želv, kapustňáků a pásovců) zařadili indiánští předci až později. Mexičané používají velké množství ovoce a zeleniny, hlavním jídlem dne je bohatá snídaně (např. kukuřičná tortila, volské oko, kaše ze smažených fazolí, avokádo, nachos a pomerančový džus, který je v Mexiku velmi levný). Po vydatném obědě následuje malá večeře složená převážně z ovoce. V oblíbenosti mají limetku, guajavu, mango (solí se, přidává se pálivá paprika) a další.

Jak chutnalo dobrovolníkům

„Jídlo je super! Teda pokud si na to nedáte chilli nebo salsu. Já si ani jedno nedávám, protože mi to nechutná a přijde mi škoda kazit si například báječné tortilly chilli. Jediné, co mi vadí, je hodinový rozvrh jídla. Snídaně je tak kolem osmé, oběd kolem půl třetí (to už se kroutím hlady) a večeře tak kolem půl jedenácté, což mi zase přijde dost nezdravé, ale vzhledem k tomu, že spát hlady se mi jít nechce, tak prostě neodolám.“

Martina Bartošová

„Všichni se mě ptají, jak mi chutná mexické jídlo. Je dobré, ale bez chilli. Řídíme se tu jedním pravidlem: Když ti Mexičan řekne, že to není ostré (pikantní) nikdy mu nevěř. Mohla jsem se přesvědčit na vlastní pusu a žaludek, že je to pravda.“

Jedna tradiční rodina nás pozvala na enchiladas, prý nepikantní, speciálně pro Evropany. Už jen ten název mě měl varovat... Myslela jsem, že to nedojím, ale úsměv to zachránil, a tak si mysleli, že mi to chutná. Bylo to asi dobré, jen přes to chilli nevím, jak to vlastně chutnalo... Mexický chleba si nepředstavujte jako náš nejlepší, nejchutnější kyprý chleba, jsou to jen sladké housky nebo tousty.

Jana Georgievová



Najdi a přeškrtni jednu rostlinu a jedno zvíře, které se v Mexiku nevyskytují

Na těchto obrázcích jsou některá zvířata, která žijí v Mexiku, a rostliny, které tam rostou. Jen jedna rostlinka a jedno zvíře sem zabloudily omylem.

18



sviňucha



kojot



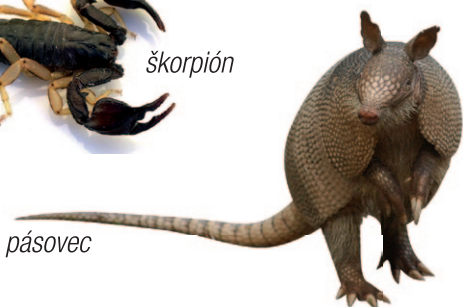
naháč



krokodýl



škorpión



pásovec



chápan



ara



hroch



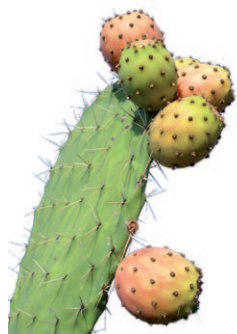
krocan



avokádo



mombín



opuncie



mochyně



švestka



pitahza



vanilka



guajava



paprika habanero



zapota



kukuřice



paprika chile de arbol

Víte, že lidé v Mexiku chovají doma psy a kočky stejně jako my?

Vánoce

Stejně jako u nás je součástí oslavy Vánoc štědrovečerní večeře. Na rozdíl od té naší začíná až kolem 22. hodiny, někdy i později. Schází se několik spřízněných rodin dohromady. Dost často se k večeři podává krocan (který z Mexika pochází). Dárky se dětem dávají až druhý den, ale děti si je musí samy najít, jsou pro ně schované po celém domě. Dospělí si mezi sebou dárky nedávají. Dárky nenosí Ježíšek, protože jak by mohlo malé miminko unést tolik dárků, že? V Mexiku dárky přináší, stejně jako v Americe, Santa Klaus. Ve věřících rodinách si děti na dárky musí počkat o pár dní déle – přinesou je totiž až Tři králové (6.1.). Potom se stává, že se např. polovina třídy už chlubí dárky a ta druhá ještě na dárky čeká. Pak se role obrátí – ten, kdo už dárky dostal, tiše závidí čerstvě obdarovaným.

Mexická vlajka

Vlajka země je tvořena třemi svislými pruhy. Uprostřed je státní znak z roku 1823, který tvoří hnědě zbarvený orel stojící na nopálovém kaktusu, který roste z vody jezera; orel drží v zobáku zeleného hada, pod ním jsou do půlkruhu prohnuté ratolesti dubu a vavřínu svázané stužkou v národních barvách. Znak symbolizuje starou aztéckou legendu, podle níž měl putující indiánský lid nalézt nový domov na ostrově uprostřed jezera, kde uvidí tuto scénu. V místě na jezeře Texcoco byl roku 1325 založen Tenochtitlán. Na jeho troskách dnes stojí dnešní hlavní město Mexika, Ciudad de México.



19



Jaká pověst vypráví o původu Čechů?



Co symbolizují barvy na mexické vlajce?

- | | | |
|--|--|---|
| <input checked="" type="checkbox"/> bohatá příroda | <input checked="" type="checkbox"/> nezávislost | <input checked="" type="checkbox"/> naděje |
| <input type="checkbox"/> svoboda | <input type="checkbox"/> čistota náboženství | <input type="checkbox"/> povznesení se nad problémy |
| <input checked="" type="checkbox"/> bojovnost | <input checked="" type="checkbox"/> jednota všech lidí | <input checked="" type="checkbox"/> temperament |

Jména

Pro zajímavost si přečti, jaká jména jsou v Mexiku **v současné době oblíbená**.

Některá z nich se používají i u nás.

Chlapecká: Juan [chuan] – José [chosé] – Hugo – Raul – Jorge [chorche]

Dívčí: Monika – Anna – Gabriela – Erika

Dříve používaná jména jsou např. Juana [chuana], Maria, Pedro, Petra – ta se v současné době dávají dětem zřídka a spíše na venkově. Můžete je znát například z telenovel.



Uhodneš, kdo jsem?

Pocházím z Mexika, ale nejsem skutečný, nosím černé oblečení, vedu dvojitý život a část svého jména používám jako svou značku. Jak se jmenuji?

.....
odpověď:

NÁMĚT K DISKUZI:

Znáš ještě jiného podobného hrdinu?

Jsou takoví hrdinové zapotřebí? Co znamenají pro chudé a co pro bohaté?

20

Situace na hranicích

Ve státě Chihuahua se nachází město Ciudad Juarez. Leží uprostřed hranice mezi Mexikem a USA. Je obklopené pouště, protéká tudy hraniční řeka Rio Grande, za ní je centrum města El Paso v Texasu (USA). Má asi 2 mil. obyvatel a mnoho lidí z Mexika a celé Latinské Ameriky sem přichází s úmyslem emigrovat do USA. Ti, kterým se to nepodaří, se zde usazují, čímž se extrémně zvyšuje počet obyvatel pohraničních měst. Důsledkem je nízká životní úroveň, rozvoj kriminality, ilegální přestupy hranic, na kterých vydělávají převaděči, nedostatečná péče o děti a mládež, problémy s drogami.

Právě na tento problém reaguje projekt salesiánských nízkoprahových středisek pro mládež (tzv. oratoře). Ciudad Juarez je jedno z míst, kam jezdí pomáhat dobrovolníci z naší organizace. Dalším místem je Nogales ležící v severní části Mexika na mexicko-arizonských hranicích a Tijuana na mexicko-americké hranici.

Mexická zeď

Jedním z hlavních témat Trumpovy předvolební kampaně byl příslib zastavení migrace a přílivu nelegálních přistěhovalců dostavěním mexické zdi. Přistěhovalci proudí do USA z Latinské Ameriky přes mexickou hranici.

NÁMĚT K DISKUZI:

Můžete se rozdělit na dvě skupiny a argumentovat pro stavbu zdi nebo proti ní.

Zkuste vymyslet další argumenty.

PRO

- Kontrola hranic kvůli bezpečnosti
- Potřebujeme snížit migraci nízkě kvalifikovaných lidí, imigranti snižují průměrnou mzdu v USA a berou práci americkým obyvatelům.
- Velký příval ilegálních imigrantů přes jižní hranice značně zvyšuje náklady na poskytování vzdělávání (většinou neumí anglicky), zdravotní péči a právní poradenství.
- Zeď by pomohla snížit množství drog na obou stranách
- Celníci jsou hodně vytížení, při postavení zdi by se počet imigrantů snížil a oni by se mohli koncentrovat na těch pár případů, co projde. Imigrantům by pak mohla být poskytnuta lepší pomoc.

PROTI

- Není demokratickým symbolem, působí opačně než například socha Svobody.
- Zeď nezastaví ilegální migraci. Najdou se jiné cesty.
- Naruší to kulturu a ekonomiku měst okolo. Najednou tam bude zeď, co rozděluje území. Jako v Berlíně.
- Je těžké určit spravedlivě hranice, kde zeď bude stát.
- Ublíží to lidem, kteří potřebují emigrovat z politických důvodů.

Co se týče prostředí, jež se teď na nějaký čas stalo mým domovem, musím konstatovat, že Nogales se hodně liší od těch pestrobarevných fotografií pozemského ráje, na něž lákají turistické agentury návštěvníky do Mexika. Tentam je zelený Yucatán i aztécké pyramidy obrostlé džunglí. Tady se kolem dokola rozprostírá prašná narudlá polopoušť, kde se mezi kaktusy a pichlavými keři prohánějí ve větru mračna odpadků a sem tam osamělý hubený pes. Centrum města se může pochlubit krásným moderním kinem, obřím jako ve Státech, ale v jiných čtvrtích (zejména kolem naší oratoře) připomíná Nogales našinci nejvíc ze všeho obrovskou romskou vesnici – noční osvětlení jen někde, rozpadající se nebo nedostavěné chatrče z cihel či betonu s nezbytným kloboučkem televizního satelitu, ulice v lepším případě vysypané štěrkem, všude špinaví psi, obézní mladé matky v teplákových soupravách peroucí prádlo venku ve škopku a děti hrající si mezi odpadky.

Dáša Winklerová, dobrovolnice

Mexická NEJ

Chichen Itza [čičen itza] – zřícenina mayského města na mexickém poloostrově Yucatán je zařazena na seznam světového dědictví UNESCO a patří také k novodobým sedmi divům světa. Celé oblasti dominuje pyramida a chrám boha Kukulkána El Castillo. Na každé straně pyramidy je 91 schodů, což spolu s posledním stupněm dává dohromady 365 jako dnů v roce.

Yucatán – mayské památky, národní parky, bílé pláže dlouhé i několik kilometrů, jeskynní jezera – zatopené krasové jeskyně tzv. **cenotes**, ve kterých se dá potápět (pro dávné Maye posvátná brána do podsvětí a zdroj pitné vody).

Oaxaca [oahaka] – město zapsané v UNESCO s pestrobarevnou koloniální architekturou, místními trhy a na okolí plné krásných vodopádů.

Chiapas [čapaz] – tropický stát na jihu Mexika zarostlý pralesy. Mezi nejúžasnější přírodní divy patří ruiny u Palanque, kaňon Sumidero a jezera u města Montebello.

Copper Canyon (Canyon de Cobre) – útesy, skály, jeskyně, nádherné výhledy, skrze celý kaňon jezdí proslulý vlak The Chihuahua al Pacífico. Je větší než jeho americký protějšek Grand Canyon.

Bufadora – mořská lávová jeskyně La Bufadora leží na poloostrově Baja Californie. Přílivové vlny tu vytvářejí mořské gejzíry, které tryskají až do výšky 30 metrů a vydávají přitom děsivé zvuky.

Cola de Caballo (Koňský ocas) – vodopády v Monterrey, které přitahují obrovské množství návštěvníků. Kaskády jsou velmi fotogenické a okolí přitahuje milovníky přírody a outdoorových aktivit.

Cancún – je lázeňské město a oblíbená turistická destinace na pobřeží státu Quintana Roo na jihovýchodě Mexika (jedna z verzí o původu názvu říká, že jméno města v mayštině znamená „hadí hnízdo“), Mexičané nazývají Cancún a okolí rájem na zemi, je zde neuvěřitelně čistá teplá voda, jemný písek, korálové útesy s barevnými rybičkami, poblíž jsou Mayské pyramidy.

Isla Mujeres [isla mucheres] – Ostrov žen – tropický ráj na malém ostrově poblíž Cancúnu, potápění ke korálovým útesům.

Cabo San Lucas Arch – pobřežní město, jedno z oblíbených turistických míst, ale i oblíbené letovisko Mexičanů, krásné pláže s bílým pískem, ráj pro milovníky surfování a potápění. Nejoblíbenější zdejší turistickou atrakcí je však skalní útvar El Arco de Cabo San Lucas (Zlatý oblouk), který vyčnívá z tyrkysového moře. O tomto posledním výběžku pevniny se v Mexiku vypráví řada legend, například že zde končí svět, protože na pomyslné spojnici tohoto bodu a jižního pólu totiž neleží už žádná jiná pevnina, jen nekonečné mořské hloubky.

Acapulco (v překladu místo, kde stávaly rákosy) – v minulosti významné přístavní město, i dnes luxusní místo, točilo se tam několik hollywoodských filmů.

Puerto Vallarta – romantické historické město na západním pobřeží Mexika s krásnými plážemi v Banderas Bay, historické staré město s tradiční architekturou, stylové restaurace i zajímavé obchody.



Jak se jmenují tato nádherná místa v Mexiku?

21



.....
odpověď:



.....
odpověď:



Mnoho dalších informací a materiálů najdeš na:
www.dnesjimjako.cz



SADBA
Salesiánská asociace Dona Boska, z. s.

**ADOPCE
NABLÍZKO**

**ČESKÁ
ROZVOJOVÁ
AGENTURA**



Máš rád exotická jídla? **Vyzkoušej, jak se jí** v Mexiku, zapoj se do **soutěže**, podívej se na **facebookovou stránku „Dnes jím jako“** nebo mrkni na **www.adopcenablizko.cz**, kde se dozvíš mnoho dalších informací a také se můžeš zapojit do pomoci v rozvojových zemích. Jednou se do nějaké můžeš podívat i jako **dobrovolník**.

Pracovní listy pro vás připravila Salesiánská asociace Dona Boska, Kobylišké nám. 1000/1, 182 00 Praha 8 - Kobylice, www.sadba.org, *zdroje: dobrovolníci: Kamila Dušková, Josef Vencel, Andrea Nachtmannová a další, LEHARI, Gabriele; COLDITZ, Peter, Exotické plody, cocomuzeum.cz, stránky CIA, www.is.muni.cz, mexiko.avetour.cz, cestovani.lidovky.cz, www.tyden.cz, www.reflex.cz, wikipedie, archiv Sadby, r. 2017.*



Projekt byl podpořen z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.